

Az Andok földrajza

An aerial photograph of the ancient Inca city of Machu Picchu, nestled in a valley within the Andes mountains. The city's stone structures, terraces, and a prominent white staircase are visible against the backdrop of steep, rugged mountains. The scene is captured in a soft, slightly hazy light, emphasizing the dramatic and isolated nature of the site.

Az Andok természetföldrajza

Csendes-óceáni-lemez a Dél-amerikai-lemez alá bukik
→ felgyűri a korábbi üledékgyűjtő üledékeit →
mészköhegység keletkezik

3 részre tagolható:

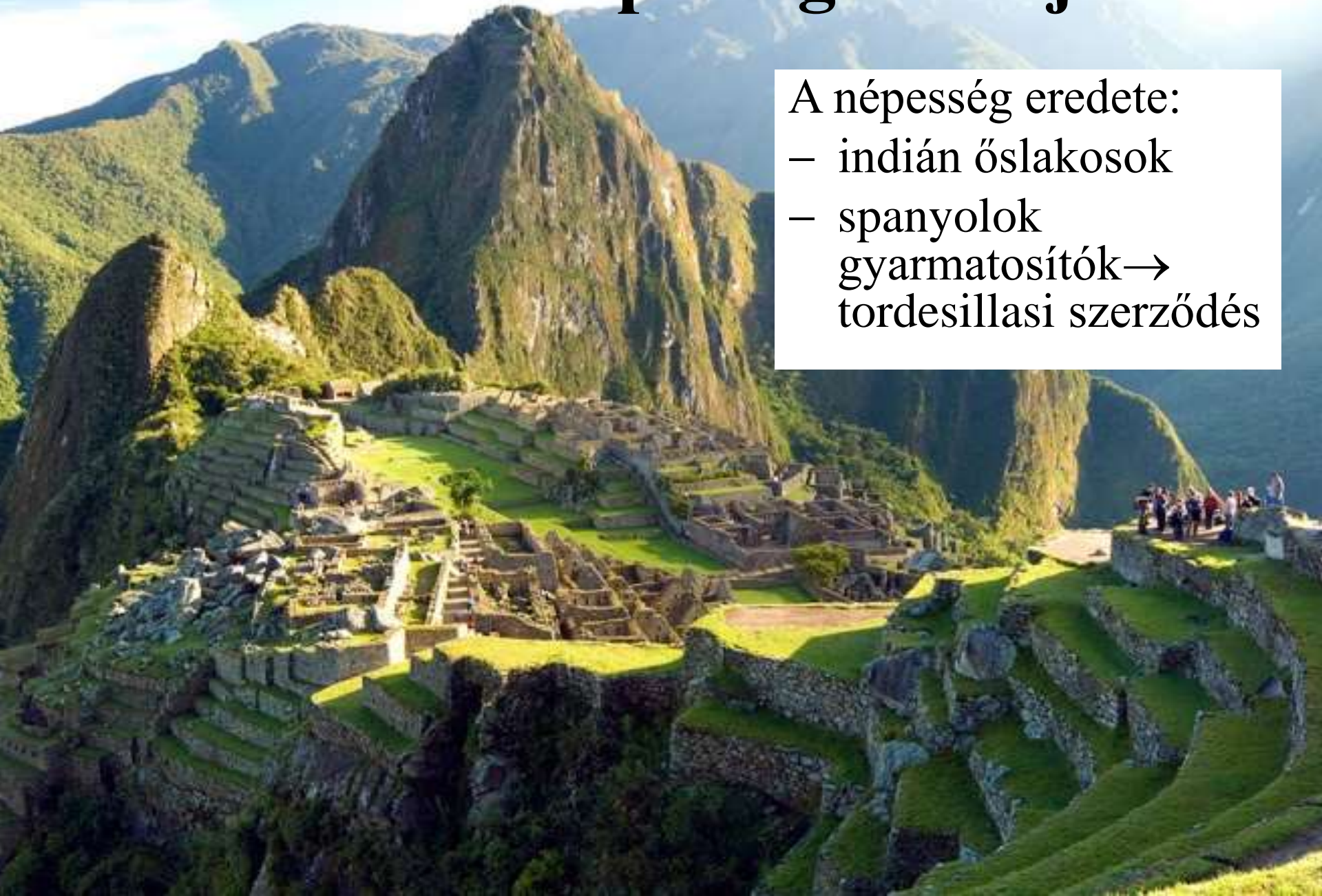
- Északi-Andok → Kolumbia (3 lánc)
- Középső-Andok → Ecuador, Peru és Bolívia (2 lánc)
- Déli-Andok → Chile (1 főlánc)

Éghajlatot

- partokon: az Egyenlítőtől való távolság alakítja
 - **part forró övezetben (egyenlítői, szavanna és trópusi sivatagi éghajlat)**
 - **part mérsékelt övezetben (mediterrán és óceáni éghajlat)**
- hegyvidéken: domborzat → függőleges övezetesség

Az Andok népességföldrajza

- A népesség eredete:
- indián őslakosok
 - spanyolok gyarmatosítók → tordesillasi szerződés

Az Andok népeességföldrajza

Az Andok népességföldrajza

Az Andokban élő **emberfajták**

– *meszticek* → mindenhol többség

kivétel: Bolívia, Peru

– *kreolok*

– *indiánok* → Bolíviában, Peruban többségben
közepesen fejlett országok → magas természetes
szaporodás → növekvő népesség

egyeduralkodó **vallás**: katolikus

Tierra caliente (forró öv)

Az Andok magassági övei

*Tierra
caliente*
(fórró öv)

Tierra templada (mérsékelt öv)

Tierra templada (mérsékelt öv)

Tierra fria (hideg öv)

Tierra helada (fagyos öv)

Tierra helada (fagyos öv)

Településrendszer

Funkcióját tekintve kétarcú:

– **part menti városok** → kereskedelem, kikötői és halászati funkció (Lima)

(spanyol alapítás)

– **hegyvidéki városok** → közigazgatási, bányászati és feldolgozóipari funkció (Quito, Bogotá, Santiago, La Paz)

(indián alapítás)

A latin-amerikai városok szerkezete

Főtér

Központi üzletnegyed

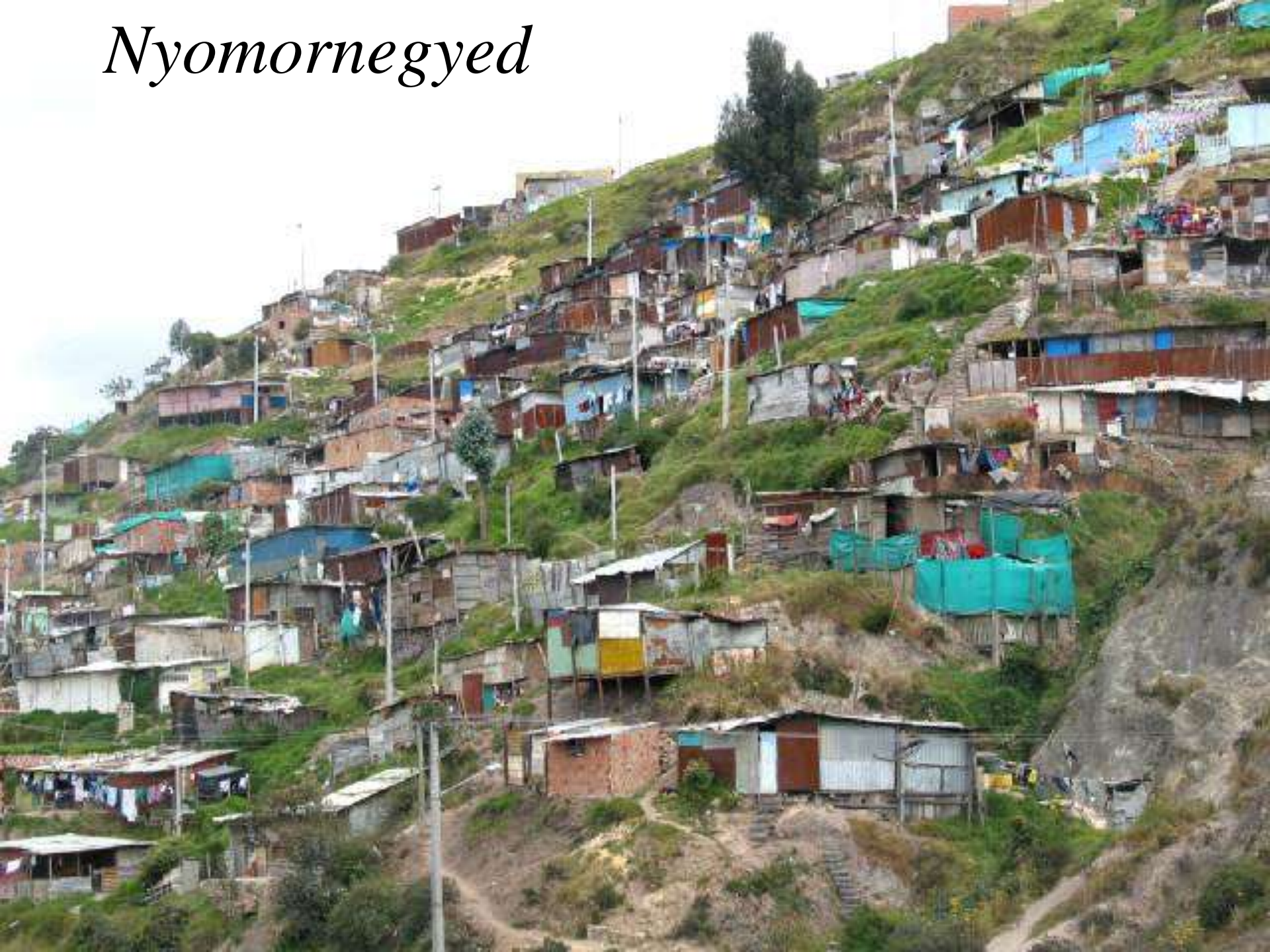
Villanegyed

*Átlagos lakónegyed
(háttérben a city)*

Nyomornegyed

İpari övezet

Falu

Az Andok gazdasági életének alapjai

Mezőgazdaság

- forró övezeti partú országok
 - partok → ültetvényes gazdálkodás (banán, kakaó, kávé)
 - hegységek medencéi, völgyei → kisbirtokok (búza, kukorica, burgonya, kokacserje, lámafélék)
- mérsékelt övezeti partú országok
 - mediterrán gyümölcsök, zöldségek

Bányászat → döntően exportra termel

- Vulkáni működés → színes- és nemesfémércek keletkezése a hegységekben
 - Chile (rézérc), Bolívia és Peru (ólom-, ón-, cink-, ezüst- és aranyérc)
- Üledékes völgyek és medencék → kőolaj és földgáz keletkezése az ilyen helyeken (Kolumbia, Ecuador)

Feldolgozóipar

- Élelmiszeripar, halfeldolgozás
- Nyersanyagok elsődleges feldolgozása → export

Idegenforgalom alacsony → belpolitikai bizonytalanság